

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Nationell hearing gällande slutförvaring av använt kärnbränsle

Strålsäkerhetsmyndighetens
roll och fortsatta arbete

Gimo 13 februari 2018

Helhetssyn på strålskydd

Människors hälsa och miljön ska skyddas från skadlig verkan av joniserande strålning, dels under den tid då de olika stegen i det slutliga omhändertagandet av använt kärnbränsle och kärnavfall genomförs, dels i framtiden.

Strålsäkerhetsmyndighetens roll

- Regeringens expertmyndighet
 - Beredande myndighet i prövning av ansökningar enligt kärntekniklagen
 - Föreskrivande
- Expertgranskning med egen remissprocess
- Eventuell framtida stegvis prövning och medgivande
- Remissinstans till mark- och miljödomstolen
- Expert vid förhandlingen

Omfattning av prövning och beredning

- Två ansökningar enligt kärntekniklagen
 - Clink - Inkapslingsanläggning vid Clab
 - Slutförvarsanläggning i Forsmark
- Strålskyddslagen
- Miljöbalken
 - Kapitel 2 – allmänna hänsynsregler
 - Kapitel 6 - miljökonsekvensbeskrivning

Kompetens

- Egen multidisciplinär kompetens inom naturvetenskap, teknik, miljö, ekonomi, juridik
- Externa experter
- Forskning
- Internationellt samarbete

Arbetsätt

- Kritiskt granska
- Utgå från nationell och internationell vetenskaplig kunskap och praxis
- Begära kompletteringar och förtydliganden
- Publicera tekniska rapporter och preliminära granskningsresultat
- Remissrundor

SSM:s bedömningar jämfört med mark- och miljödomstolens

SKB:s redovisning	SSM	MMD
Clab 11 000 t	✓	✓
Förlägningsplats Clink	✓	✓
Uppförande och drift av Clink	✓	✓
Val av slutförvarsutformning	✓	✓
Val av plats slutförvar	✓	✓
Uppförande och drift slutförvar	✓	✓
Bergets barriärfunktion	✓	✓
Buffertens barriärfunktion	✓	✓
Kapselns skyddsförmåga	✓	✗
Miljökonsekvensbeskrivning	✓	✓

SSM:s övergripande slutsatser jämfört med mark- och miljödomstolens

Mark- och miljödomstolen

Den verksamhet som planeras av SKB är tillåtlig om...

SKB redovisar underlag som visar att miljöbalkens krav uppfylls på lång sikt trots osäkerheter som kvarstår om ett antal frågor avseende kapselns skyddsförmåga

Ansvar enligt miljöbalken på lång sikt klargörs

Strålsäkerhetsmyndigheten

SSM tillstyrker SKB:s ansökningar enligt KTL under förutsättning att...

- Den stegvisa prövningsprocessen följs
- Identifierade utvecklingsbehov beaktas
- Särskilda säkerhetsfrågor beaktas under uppförandet
- Genomförande av åtgärder i samband med Clab 11 000 ton tar hänsyn till krav på Clink

Om SSM:s bedömningar gentemot domstolens

- I några fall (t.ex. spänningskorrosion) delar vi domstolens uppfattning att mer explicita redovisningar behövs, men inte att osäkerheten är betydande för uppfyllnad av riskkriteriet
- I andra fall (t.ex. kopparkorrosion i rent, syrgasfritt vatten) delar vi helt enkelt inte domstolens uppfattning kring osäkerheten
- I vissa övriga fall (t.ex. förståelse för krypmekanismers betydelse under långsam deformation av kopparhöljet) verkar SSM ha identifierat starkare utvecklingsbehov än domstolen

Varför skillnaden?

- ➔ Olika lagstiftningar med olika utredningsförutsättningar?
- ➔ Kravbild
 - Miljöbalken: allmänna krav på ”miljöfarliga verksamheter” av diverse slag, främst på principnivå
 - Kärntekniklagen / Strålskyddslagen med SSMFS: specifika tekniska krav med tillhörande allmänna råd
- ➔ Utvärdering av sökandens ”bevis”
 - Aktiv materiell processledning för att identifiera kritiska argument / motargument (särskilt under huvudförhandlingar)
 - Teknisk utredning under en lång period baserat på egna utredares expertis med expertstöd

Framåtblick

- Frågan ligger nu hos regeringen
 - Prövningsprojekt har tillsatts
 - Utfrågningar? Remisser?

- SSM har kontakt med tjänstemän hos departementet men avvaktar inriktning och uppdrag, frågor om förtydligande
 - Arbetar vidare med att förtydliga våra krav och förväntningar
 - Överväger eventuella insatser som skulle kunna bidra till en effektiv fortsatt utredning med utgångspunkt från domstolens yttrande
 - *”Enligt domstolens uppfattning bör SSM, efter eventuell komplettering av SKB, ges möjlighet att redovisa ytterligare överväganden i frågor om korrosion och andra processer som kan påverka kapselns skyddsförmåga.”* (MMD yttrande, s.456)

- Beslut om Clab 11 000 ton kan komma att tas separat

Tack för er uppmärksamhet!